

ULKOINEN PELASTUSSUUNNITELMA

ScanPole Oy

NURMES

10.12.2019

Ulkoinen pelastussuunnitelma, Scanpole Oy

Allekirjoitukset

Paikka ja pvm

Allekirjoitus

Joensuussa 16. 12 2019

Pelastusjohtaja Markus Viitaniemi

Paikka ja pvm

Allekirjoitus

Joensuussa 16. 12 2019

Palopäällikkö Ari-Pekka Luomala

SISÄLLYS

1	SUUNNITTELUN SÄÄDÖSTAUSTA, PÄIVITYS JA JAKELU	4
1.1	Suunnitelmatiedot ja säädöstausta	4
1.2	Suunnitelman nähtävillä pitäminen ja kuuleminen	5
1.3	Hyväksyminen	5
1.4	Turvallisuustiedotteen jakelu	6
1.5	Tarkistukset, päivitykset ja muutokset	6
1.6	Harjoitukset	7
2	YHTEYSTIEDOT JA YLEISTIEDOT ALUEESTA	8
2.1	Osoite ja alueen kuvaus	8
3	ONNETTOMUUSVAARAN KUVAUS	9
3.1	Vaaraa aiheuttavat prosessit ja onnettomuusskenaariot	9
4	PELASTUSTOIMINTA	11
4.1	Kohteen vasteet ovat	11
4.2	Kohteen henkilökunta ja sen toiminta	11
4.2.1	Toiminnanharjoittajan tehtävät	12
4.2.2	Henkilöstön toimenpiteet onnettomuustilanteissa	12
	OSA B - ONNETTOMUUSTILANTEEN AIKAISET OHJEET	14
5	ALUEEN YLEISTIEDOT	14
6	ONNETTOMUUSSKENAARIOIDEN KUVAUS	15
6.1	Suuronnettomuuden vaaraa aiheuttavat kemikaalit	15
6.2	Suuronnettomuus skenaariot	16
6.2.1	Tulipalo kyllästämöllä	16
6.2.2	Kemikaalivuoto	17
6.2.3	Tulipalo pylväsvarastossa	17
6.2.4	Tulipalo lämpökeskuksella	17
7	Pelastustoimen hälytysohjeet tehtävälajeittain:	18
8	Toiminnanharjoittajan valmius ja ensitoimenpiteet	20
8.1	Toiminnanharjoittajan vastuuhenkilöt ja asiantuntijat	20
8.2	Pelastusorganisaatio	20
8.3	Pelastuslaitoksen toimintaa helpottavat laitteet	21
8.4	Alueen tai kohteen pelastus- ja torjuntavälineistö	22

9	PELASTUSTOIMINTAAN OSALLISTUVAT YHTEISTYÖTAHOT	23
9.1	Yhteistyötahot kohteeseen liittyvissä onnettomuuksissa	23
10	PELASTUSTOIMINNAN JOHTAMINEN SUURONNETTOMUUSTILANTEISSA	24
11	ALUEEN ERISTÄMINEN	25
12	EVAKUOINTI	26
13	TIEDOTTAMINEN (ONNETTOMUUDESSA).....	27
14	ONNETTOMUUSUHKIIN PERUSTUVAT PELASTUSTOIMINNAN TOIMINTAMALLIT.....	29
14.1	Pelastustoiminnan toimintamallit - Vuoto kemikaaliasemalla	29
14.2	Pelastustoiminnan toimintamallit – tulipalo yleisesti	30
	OSA C – SUUNNITELMAN LIITTEET	32
15	Suunnitelman liitteet	32
15.1	LIITE 1. Yleiskartta lähialueesta.....	33
15.2	LIITE 2. Maastokartta alueesta	34
15.3	LIITE 3. Pelastustoiminnan kartta Scan Pole.....	35
15.4	LIITE 4. Turvallisuustiedote Höljään asukkaille	36

OSA A - KOHTEEN YLEISET TIEDOT

1 SUUNNITTELUN SÄÄDÖSTAUSTA, PÄIVITYS JA JAKELU

1.1 Suunnitelmatiedot ja säädöstausta

Tämän ulkoisen pelastussuunnitelman kohteena on Nurmeksen Mäntyläntiellä oleva Scanpole Oy kyllästämö. Scanpole Oy:n osoite on Höljäkantie 69, 75990 HÖLJÄKKÄ.

Toiminnanharjoittajan kyllästämölaitos sijaitsee Pohjois-Karjalan maakunnassa n. 20 km Nurmeksesta etelään Nurmes – Lieksa – rautatien varressa Höljäkän kylässä. (LIITE 1)

Koordinaatit:

Leveys 63°45' 78" P

Pituus 29°43' 28" I

Scanpole Oy on laatinut asetuksen 685/2015 (valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta) 14 §:n mukaisen turvallisuusselvityksen (päivitetty 26.1.2016) ja 17 §:n mukaisen sisäisen pelastussuunnitelman (päivitetty 10.4.2017).

Ulkoinen pelastussuunnitelma on pelastuslaitoksen laatima suunnitelma pelastuslain (379/2011) 48 §:ssä on työkalu johtamiseen ja osaltaan pelastustoimintaa ohjaava asiakirja mainituilla alueilla tapahtuvien suuronnettomuuksien torjumiseksi ja vahinkojen minimoimiseksi. Lisäksi asiasta säädetään sisäasiainministeriön asetuksessa erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta (612/2015). Suunnitelman laatii pelastuslaitos yhteistyössä toiminnanharjoittajan kanssa. Suunnitelman tarkoituksena on varmistaa mahdollisimman tehokkaat pelastustoimet onnettomuustilanteissa.

Ulkoisia pelastussuunnitelmia käsitellään Euroopan unionin neuvoston direktiivissä 96/82/EY (jäljempänä Seveso II-direktiivi), Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2006/21/EY, Euroopan neuvoston direktiivissä 89/618/Euratom, pelastuslain 379/2011 48 §:ssä ja sisäministeriön asetuksessa erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta 612/2015.

Näiden säädösten perusteella pelastuslaitoksen on laadittava yhteistyössä suuronnettomuuden vaaraa aiheuttavan alueen kanssa ulkoinen pelastussuunnitelma. Sen laatimisessa tulee huomioida alueelta laaditut turvallisuus selvitys, toimintaperiaateasiakirja tai valmiussuunnitelma sekä sisäinen pelastussuunnitelma.

Ulkoinen pelastussuunnitelma on laadittu kolmiosaisena. Suunnitelman A-osa on julkinen osio. A-osa käsittää yleistiedot kohteesta, suuronnettomuusvaarat ja pääpiirteissään pelastustoiminnan toteuttamisen alueella tapahtuvissa suuronnettomuustilanteissa. Suunnitelman B-osio sisältää tuotantolaitoksen ja viranomaisten yhteystietoja sekä toimintaohjeita. Suunnitelman C-osassa ovat suunnitelman liitteet. Suunnitelman B- ja C- osiot ovat luokiteltu salassa pidettäväksi tiedoksi.

Ulkoinen pelastussuunnitelma on pelastuslaitoksen käytännönläheinen toimintaa ohjaava asiakirja, josta löytyvät nopeasti kaikki oleelliset asiat, joilla on valmistauduttu alueen suuronnettomuusvaaraan ja joita tarvitaan pelastustoimintaan.

1.2 Suunnitelman nähtävillä pitäminen ja kuuleminen

Suunnitelmaversio (päivämäärä)	Suunnitelma pidetty nähtävillä (aika ja paikka)	Kuuleminen (aika ja paikka)
Versio 1. (03.12.2009)	Nurmeksen paloasema	Tiedote Ylä-Karjala lehdessä
Versio 2. (25.8.2016)	Nurmeksen paloasema	Tiedote Ylä-Karjala lehdessä
Versio 3. (10.12.2019)		

Ulkoinen pelastussuunnitelma on nähtävillä Pohjois-Karjalan pelastuslaitoksen Internet-sivustoilla sekä Joensuun paloasemalla. Suunnittelun esittelyaika on sovittava etukäteen. www.pkpelastuslaitos.fi

1.3 Hyväksyminen

Päiväys	Hyväksyjän nimi ja virka-asema	Valmistelijan nimi ja virka-asema
16.12.2019	Markus Viitaniemi, pelastusjohtaja	Ari-Pekka Luomala, palopäällikkö

1.4 Turvallisuustiedotteen jakelu

Jakeluajankohta	Jakelualue
8/2016	Tiedote jaettu kyllästämön vaara-alueen asukkaille
2021	Seuraava tiedotteen jakaminen

Pelastuslaitos on tiedottanut ulkoisesta pelastussuunnitelmasta suunnitelman hyväksymisen jälkeen kaikille niille henkilöille ja julkisille laitoksille, joihin suuronnettomuus voi vaikuttaa. Tiedottaminen toteutettiin jakamalla turvallisuustiedotteet yhteistyössä toiminnanharjoittajan kanssa 25.8.2016.

Väestölle tiedottaminen tehdään uudelleen, kun ulkoiseen pelastussuunnitelmaan tehdään oleellisia muutoksia, kuitenkin vähintään viiden vuoden välein. Väestön turvallisuuden kannalta keskeiset tiedot ovat saatavilla pelastuslaitoksella ja kohde yrityksen internet-sivuilla.

1.5 Tarkistukset, päivitykset ja muutokset

Päiväys	Tehdyt muutokset	Nimi- ja virka-asema
5.11.2009	Ulkoisen pelastussuunnitelman laadinta	Palomestari Jussi Kähkönen
8.12.2017	Ulkoisen pelastussuunnitelman päivitys	Palomestarit Jussi Kähkönen ja Sami Meriläinen
10.12.2019	Korjaukset AVI:n arvion mukaiseksi	Palomestarit Jussi Kähkönen ja Sami Meriläinen
2020	Suunniteltu tarkistus	
2024	Suunniteltu tarkistus	

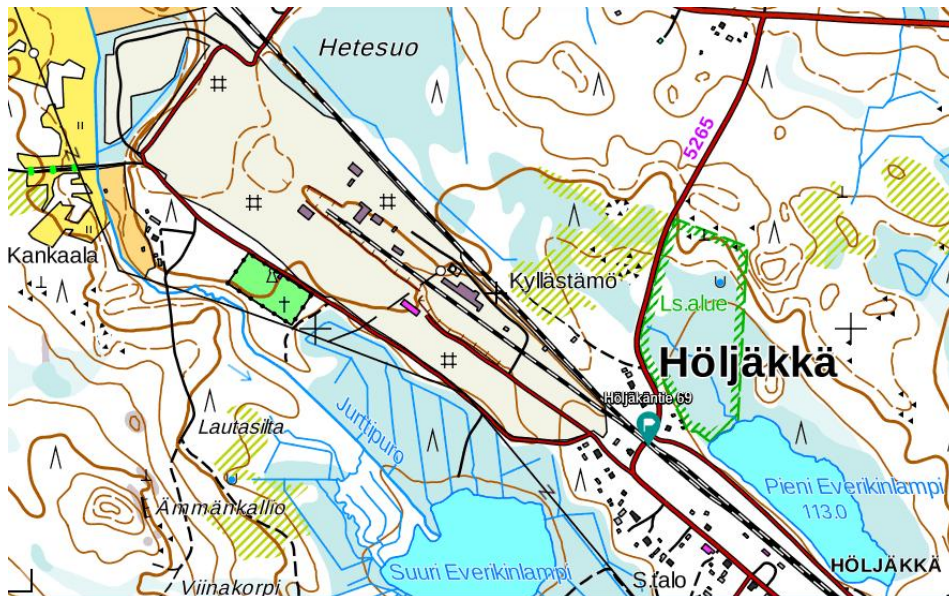
1.6 Harjoitukset

Päiväys	Harjoituksen onnettomuusskenaario ja toteutustapa	Harjoituksen vastuuhenkilö ja virka-asema
22.11.2018	Käytännön harjoitus; tulipalo, sammutusvesien hallinta ja kerääminen sekä ympäristövahingon torjuminen	Sami Meriläinen Palomestari
2021	Riskienarvion perusteella valittava harjoitusskenaario ja toteutustapa	
2024	Riskienarvion perusteella valittava harjoitusskenaario ja toteutustapa	

2 YHTEYSTIEDOT JA YLEISTIEDOT ALUEESTA

2.1 Osoite ja alueen kuvaus

Osoite	Scanpole Oy, Höljäkäntie 69, 75990 HÖLJÄKKÄ
Toiminnan kuvaus	Toiminnanharjoittajan pääasiallisena toimintana on pylväiden lahonsuojaus. valmistaa myös raaka-pylväitä ja pienessä määrin ratapölkkyjä, orsia ja sahatavaraa sekä tarjoaa lahonsuojauspalveluja vuokrakyllästys asiakkaille.
Yleiskuvaus alueen rakennuksista	Kyllästämö on betonirakennus Lämpökeskuksen alaosa on betonia ja yläosa pellistä Toimistorakennus on puurakennus
Kokoontumispaikat vaaratilanteissa	Kokoontumispaikka 1 on kyllästämön edustan aukio Kokoontumispaikka 2 on toimistorakennuksen henkilöstötila

Vaaralliset kemikaalit tuodaan kyllästämölle rekka-autoilla. Puutavaraa tuodaan ja vie-
dään sekä junilla että rekka-autoilla. Karttakuvat kohteesta on esitetty liitteissä 1-2.

3 ONNETTOMUUSVAARAN KUVAUS

3.1 Vaaraa aiheuttavat prosessit ja onnettomuuskenaariot

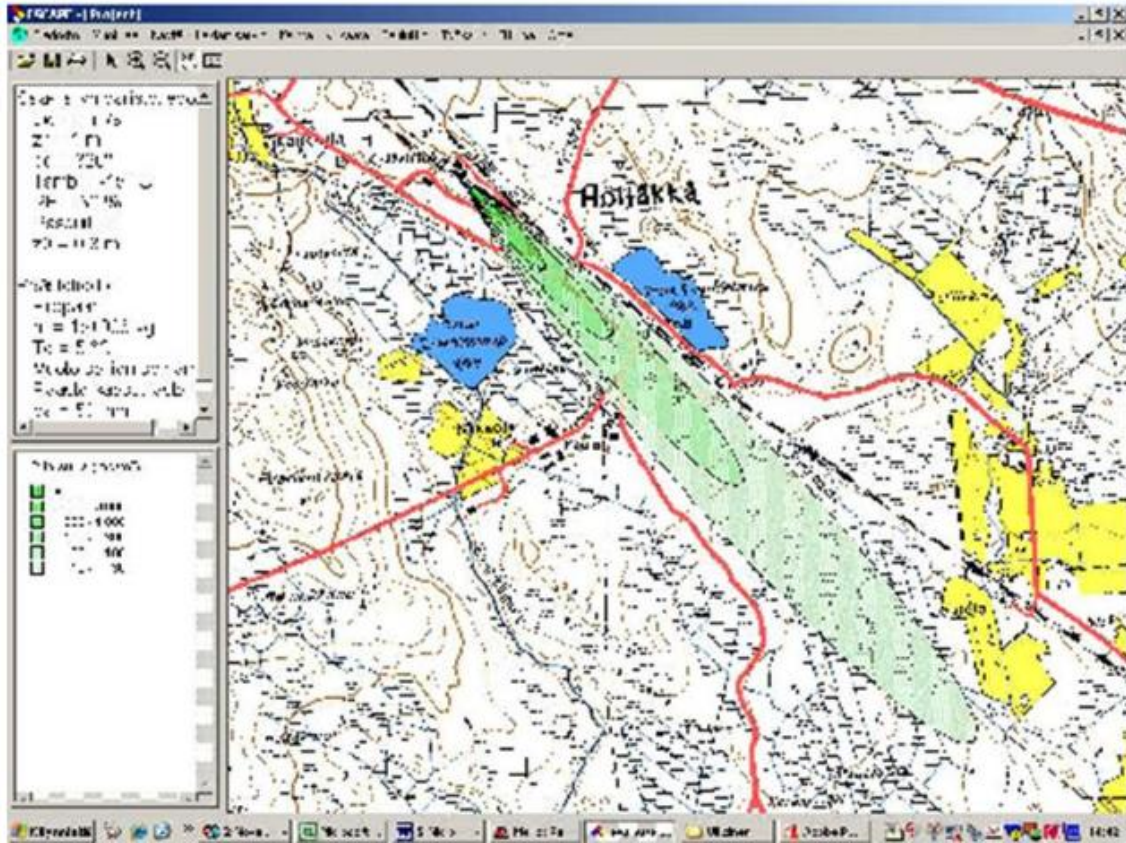
Kyllästämötoiminnan vaaratilanteet liittyvät kyllästyskemikaalien aiheuttamaan vaaraan terveydelle ja ympäristölle sekä kreosoottiöljyn palovaarallisuuteen. Lisäksi vaaraa voivat aiheuttaa painelaitteet ja niihin liittyvät putkistot sekä oheistoiminnot, kuten lämpökeskuksen palovaara.

Tulipalo pylväsvarastossa on harvinainen, eikä ole koskaan sattunut. Palo saattaa syttyä palavasta työkoneesta tai varomattomasta tulen käsittelystä. Talviaikaan tulipalo on huomattavasti epätodennäköisempää kuin kesällä. Vaarallinen myrkyllinen savupilvi leviää tuulen mukana.

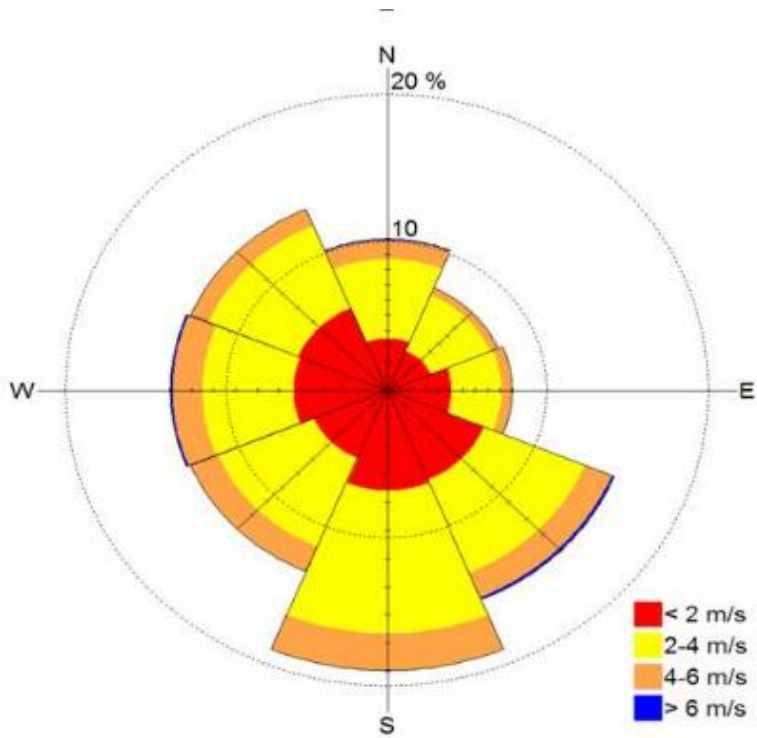
Tulipalo kyllästämöllä saattaa syttyä viallisista sähkölaitteista, takatulesta jos kuljettimien suojausjärjestelmä pettää, itsesyttyminen polttoainesiihossa ja salamaniskusta. Lämpökeskuksen rakenteet ovat palamatonta materiaalia. Ei aiheuta ympäristölle vaaraa, mutta mahdollisuus suuriin taloudellisiin menetyksiin on olemassa.

Prosessi	Onnettomuuskenaario	Vaara-alue	Vaarat
Tulipalo kyllästämöllä	Vaarallinen myrkyllinen savupilvi leviää tuulen mukana.	Vakava haitta ympäristössä ja /tai kyllästämön toiminnan keskeytyminen	Tuulen alapuolelle jäävät ihmiset vaarassa
Kemikaalivuoto	Myrkyllinen kemikaalipilvi leviää tuulen mukana	Haittaa ympäristössä ja ongelmia kyllästämöllä	Tuulen alapuolelle jäävät ihmiset vaarassa
Tulipalo pylväsvarastossa	Huomattava tapahtuma	Haittaa ympäristössä ja ongelmia kyllästämöllä	Haittaa alapuolelle oleville ihmisille
Tulipalo lämpökeskuksessa	Kohtalainen tapahtuma	Lievää haittaa ja ongelmia kyllästämöllä	Ei juurikaan vaaraa lähistön asukkaille

Kuvassa vaara-alue tuulen suunnasta riippuen

Tuulen voimakkuudet eri vuorokauden aikana (Ilmatieteen laitos)

4 PELASTUSTOIMINTA

Kohteessa käytetään omaa hälytys- ja resurssisuunnitelmaa, jossa tarkastellaan vain niitä vasteita ja tehtäväluokkia, joita kohteessa on mahdollista tapahtua. Näitä ovat esimerkiksi erilaiset pelastustehtävät, rakennuspalot, räjähdykset ja vaarallisen aineen onnettomuudet. Mikäli kohteeseen ei ole määritetty jollekin tehtävälajille vastetta (esimerkiksi maastopalo), käytetään hälyttämiseen aluevastetta.

4.1 Kohteen vasteet ovat

- pieniin edellä mainittuihin tehtäviin kaksi sammutusautoa, tarvittavat tukiyksiköt (säiliö- ja kemikaalitorjuntayksiköt) ja päivystävä palomestari
- keskisuuriin tehtäviin hälytetään neljä sammutusautoa, tarvittavat tukiyksiköt (säiliö- ja kemikaalitorjuntayksiköt) sekä päivystävä palomestari ja tehtävät menevät tiedoksi päivystävälle päällikölle.
- suuriin tehtäviin hälytetään 9 sammutusautoa, tarvittavat tukiyksiköt (säiliö- ja kemikaalitorjuntayksiköt), päivystävä palomestari ja päivystävä päällikkö.
- ensimmäisen pelastusyksikön toimintavalmiusaika tehdasalueelle on noin 20 minuuttia.

4.2 Kohteen henkilökunta ja sen toiminta

Kyllästämön tuotantojohtaja vastaa kaikista ulkoisista yhteyksistä, tiedotuksesta sekä kyllästämön henkilöstön toimista. Onnettomuustilanteissa kyllästämön käytönvalvoja ja hänen varamiehensä huolehtivat palokunnan opastuksesta, kiinteiden sammutuslaitteiden käytöstä ja tiedottamisesta. Kyllästämön pelastustoimintaan liittyvissä kysymyksissä toimeenpanijana on ensisijaisesti käytönvalvoja.

4.2.1 Toiminnanharjoittajan tehtävät

Toiminnanharjoittajan oma valmius ja yhteistyön käynnistäminen onnettomuustilanteissa:

Scan Pole Oy:n henkilöstön toimenpiteet onnettomuus- ja vaaratilanteissa:

1. Onnettomuuskohteen toteaminen, hätäilmoitus, välittömät pelastus- ja evakuintitoimet onnettomuuskohteessa, alkusammutus ja ensiapu, prosessikohtaisten Hätä Seis -painikkeiden käyttäminen, välittömät toimenpiteet kemikaalivuotojen leviämisen ehkäisemiseksi ja sisäinen tiedotus tilanteesta
2. Tuotantoprosessien ohjaus mahdollisimman turvalliseen tilaan, onnettomuuskohteen rajoittaminen prosessiohjaustoimenpitein ja tilanteeseen soveltuvien kohdesuojausten käynnistäminen
3. Ulkopuolisen avun vastaanottaminen ja yhteistyö pelastustoimintaan osallistuvien viranomaisten (pelastus, ensihoito, poliisi, jne.) kanssa.

4.2.2 Henkilöstön toimenpiteet onnettomuustilanteissa

Kreosoottivuodon sattuessa paikalla olevan henkilökunnan tulee:

- varmistaa hätäilmoituksen perillemeno
- pyrkiä pysäyttämään vuoto pysäyttämällä pumppaus, sulkemalla venttiilit, eristämällä ja tukkimalla vuotokohta.
- pyrkiä estämään vuodon leviäminen maastossa ja viemäreissä.
- pyrkiä keräämään talteen vuotanutta ainetta.
- pyrkiä pysäyttämään vuoto venttiileitä sulkemalla.
- estää sivullisten pääsy koko tuotantoalueelle.
- pyrkiä siirtämään purkauspaikalla oleva rautatiesäiliövaunu turvaan.
- antaa lisätietoja hätäkeskukseen onnettomuustilanteen kehittymisestä.

Tulipalon sattuessa paikalla olevan henkilökunnan tulee:

- varmistaa hätäilmoituksen perillemeno (automaattihälytys).
- kytkeä sähköt pois sähköpääkeskuksesta.